

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2013

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelsen redovisas för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska IPU-delegationens arbete under 2013.

Stockholm den 22 januari 2014

På riksdagsstyrelsens vägnar

Per Westerberg

Kathrin Flossing

I beslutet har deltagit: Per Westerberg (ordförande), Hans Hoff (S), Henrik von Sydow (M), Mehmet Kaplan (MP), Johan Pehrson (FP), Berit Högman (S), Ewa Thalén Finné (M), Leif Jakobsson (S), Tomas Tobé (M), Cecilia Magnusson (M)

Bakgrund

Enligt riksdagsordningen (1 kap. 5 § andra stycket) beslutar riksdagsstyrelsen i ärenden av större vikt som rör riksdagens internationella kontakter. Enligt 10 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen beslutar styrelsen om framställningar och redogörelser till riksdagen.

Ordförandena för IPU-delegationen respektive PA-UfM-delegationen har i en skrivelse till riksdagsstyrelsen den 8 april 2011 (dnr 049-2548-2010/11) framfört önskemål om att den årliga redogörelsen för delegationernas verksamhet ska lämnas till kammaren i stället för som i dag till riksdagsstyrelsen i syfte att ytterligare synliggöra verksamheten. I utredningen om riksdagens internationella verksamhet (RivUt, 2010/11:URF1) framförs att det är angeläget att det internationella engagemanget i högre grad integreras med riksdagens övriga verksamhet. En debatt i kammaren ger ledamöterna möjlighet att sprida kunskap och information mellan ledamöterna och till allmänheten. Riksdagsstyrelsen beslutade 2012 och 2013 att överlämna redogörelserna för 2011 och 2012 års verksamhet i delegationen till IPU respektive till PA-UfM till riksdagen. Ärendena bereddes av utrikesutskottet, och en kammardebatt hölls. I översynen av riksdagsordningen (2012/12:URF3) föreslås att denna försöksverksamhet ska fortsätta eftersom den kan ge underlag för fortsatta överväganden.

Riksdagsstyrelsen har mot denna bakgrund beslutat att överlämna redogörelsen för verksamheten för 2013 från riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU) till riksdagen.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i visionen om att väl fungerande parlament ger starkare demokratier har organisationen för världens parlament (IPU) under året verkat för de parlamentariska institutionernas utveckling och bidragit till diskussionerna inför framtagandet av den nya utvecklingsagendan. Bland IPU:s uppgifter ingår också att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder. Att hjälpa till med att bygga upp väl fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet. Under 2013 fokuserade IPU på Bangladesh, Demokratiska republiken Kongo, Myanmar, Palestina och de länder som omfattats av den arabiska våren.

IPU antog under året resolutioner om parlamentarikers skyldighet att trygga civilas liv, om rättvis handel och innovativa finansieringsmekanismer för hållbar utveckling samt om användandet av medier, inklusive sociala medier för att öka medborgarnas engagemang och förbättra demokratin. Likaså antogs två särskilt brådskande resolutioner om situationen i Syrien samt i ett av fallen även om användandet och spridningen av kemiska vapen.

Den svenska IPU-delegationen har fortsatt att hålla en hög ambitionsnivå som inkluderat ett aktivt deltagande i framtagandet av resolutioner och i kommittéer och arbetsgrupper.

Stockholm 13 januari 2014

Anti Avsan (M)

Ordförande

Lena Eklöf

Delegationssekreterare

Innehållsförteckning

Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	1
Bakgrund.....	2
Sammanfattning.....	3
Innehållsförteckning.....	4
IPU-delegationens verksamhet 2013	5
Interparlamentariska unionens (IPU) 128:e församling i Quito, Ecuador, den 22 – 27 mars 2013.....	6
Interparlamentariska unionens (IPU:s) 129:e församling i Genève, Schweiz, den 7 – 9 oktober 2013	8
Kommittéer och arbetsgrupper	11
Övriga IPU-möten	13
Förfrågningar till riksdagen om demokratistöd till nationella parlament och internationella organisationer.....	13
Framåtblick.....	13
Nyligen genomförda och kommande församlingsmöten	14

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2013

IPU är en global organisation som grundades 1889 med syfte att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen har för närvarande 163 nationella parlament som medlemmar. Bland IPU:s uppgifter ingår också att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder och verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet. Under 2013 fokuserade IPU på de länder som omfattats av den arabiska våren, Bangladesh, Demokratiska republiken Kongo, Myanmar och Palestina.

Under 2013 antog IPU tre resolutioner om parlamentarikers skyldighet att trygga civilas liv, om rättvis handel och innovativa finansieringsmekanismer för hållbar utveckling samt om användandet av medier, inklusive sociala medier för att öka medborgarnas engagemang och förbättra demokratin. Likaså antogs två särskilt brådskande resolutioner om situationen i Syrien samt i ett av fallen även om användandet och spridningen av kemiska vapen.

IPU-delegationens verksamhet 2013

Riksdagens permanenta IPU-delegation består sedan valet 2010 av fem ledamöter som samtliga är invalda i IPU:s kommittéer: ordförande Anti Avsan (M), medlem av IPU:s parlamentariska styrgrupp för WTO-frågor, förste vice ordförande Krister Örnfjäder (S), fram till hösten 2013 medlem av IPU:s styrelse samt ordförande för finanskommittén, andre vice ordförande Ulrika Karlsson (M), medlem av kommittén för främjande av respekten för internationell humanitär rätt och den koordinerande kommittén för kvinnliga parlamentariker, Monica Green (S), vice ordförande för kommittén för Mellanösternfrågor och Ulf Nilsson (FP), medlem av kommittén för parlamentarikers mänskliga rättigheter.

Under 2013 har delegationsmöten hållits vid flera tillfällen. Mötena har till stor del ägnats åt substansfrågor, budget och förberedelser inför IPU:s två årliga församlingsmöten. I januari besökte IPU:s generalsekreterare Anders B. Johnsson Stockholm för två dagars studiebesök och möten. I februari bjöd IPU-delegationen in till ett seminarium om användandet av sociala medier. Ambassadör Olof Ehrenkrona och journalisten Yasmine El Rafie inledde diskussionen som bl.a. handlade om ett fritt och öppet internet som en mänsklig rättighet och ett verktyg för att öka medborgarnas engagemang. Seminariet lyfte även frågor om riktlinjer och uppförandekoder på sociala medier. Det konstaterades att det är en smal balansgång mellan rätten till yttrandefrihet å

ena sidan och behovet av ansvarskrävande gentemot medier, journalister och användare av sociala medier å andra sidan.

Det huvudsakliga arbetet inom IPU och för den svenska delegationen utförs under och i anslutning till två årliga församlingsmöten som redovisas särskilt nedan.

Interparlamentariska unionens (IPU) 128:e församling i Quito, Ecuador, den 22 – 27 mars 2013

Sociala medier och yttrandefrihet samt rättvis handel och innovativa finansieringsmekanismer var frågor som stod i fokus när riksdagsledamöter deltog i Interparlamentariska unionens (IPU) 128:e församling i Quito, Ecuador, 22 – 27 mars 2013. Huvudtemat som diskuterades i generalförsamlingen handlade om hållbar utveckling och framtagandet av FN:s nya millenniemål.

Generaldebatten

Huvudtemat för generaldebatten, där representanter från 90 medlemsländer deltog, handlade om målmedvetna alternativ till obeveklig tillväxt för en hållbar utveckling. Församlingen öppnades av Ecuadors president Rafael V. Correa Delgado och IPU:s president Abdelwahad Radi.

Tredje vice talman Jan Ertsborn (FP) talade i sitt anförande i plenum om framtagandet av de nya utvecklingsmålen för att bekämpa fattigdom när de nuvarande millenniemålen löper ut 2015 och hur en demokratisk samhällsstyrning kan integreras i den nya globala utvecklingsagendan. Ertsborn lyfte vidare fram vikten av att jämlikhet för kvinnor och unga beaktas i framtagandet av de nya utvecklingsmålen.

Församlingen uttryckte även sin djupa oro över sexuellt våld mot kvinnor, i synnerhet våldtäkter, som är en realitet världen över. I ett uttalande av IPU:s president Radi underströks det stora behovet av att vidta åtgärder för att stoppa sexuellt våld mot kvinnor.

Särskilt brådskande resolution om situationen i Syrien

En resolution om ett särskilt brådskande ämne handlade om parlamentens roll för att vidta åtgärder för säkerhet och hantera de humanitära effekterna av krisen i Syrien. Medlemsländerna beslutade att arbeta vidare för att sätta press på sina nationella regeringar att ta sitt internationella och humanitära ansvar gentemot de syriska flyktingarna och att stödja grannländerna som tar emot dem, för att skydda civila liv.

De permanenta kommittéerna

Som brukligt vid IPU:s församlingar fördes debatter kring tre teman, uppdelade på tre permanenta kommittéer. Det första utskottets tema var parlamentarikers skyldighet att trygga civilas liv. Anti Avsan (M) och Ulf Nilsson (FP) följde utskottets arbete och Ulf Nilsson (FP) höll ett anförande, i vilket han bl.a. tog upp att det internationella samfundet bör prioritera att stödja kompe-

tensbyggande åtgärder för att varje stat ska kunna skydda sina egna medborgare. Vidare tog han upp UNHCR:s arbete för asylsökande och flyktingar. Nilsson uppmanade parlament och regeringar att ta sitt ansvar och skydda mänskliga rättigheter för flyktingar och deras rätt till internationellt skydd.

Det andra utskottet, där Monica Green (S) och Olof Lavesson (M) deltog, handlade om temat rättvis handel och innovativa finansieringsmekanismer för hållbar utveckling. Monica Green (S) talade i utskottet om att rättvis handel handlar om ett partnerskap baserat på dialog, öppenhet och en högre jämlikhet i den internationella handeln. Hon gick vidare in på den offentliga upphandlingens roll för den globala rättvisa handeln. Slutligen uppmanades parlamenten att arbeta aktivt för att främja ett mer jämställt deltagande inom beslutsfattande och arbeta för att minska inkomstklyftan mellan män och kvinnor. Olof Lavesson (M) behandlade temat frihandel och dess nödvändighet för välbefinnande i utvecklingsländer.

Ulrika Karlsson (M) och Heléne Petersson (S) deltog i det tredje utskottet med temat användandet av medier, inklusive sociala medier för att öka medborgares engagemang och förbättra demokratin. Ulrika Karlsson (M) gick in på sitt anförande om att säkerställa ett fritt och tillgängligt internet. Därutöver bör yttrandefriheten värnas, för att säkerställa journalisters möjlighet att arbeta obehindrat. Journalister och användare av sociala medier bör aktivt stödjas och skyddas. Heléne Petersson (S) nämnde att en censurerad press och medborgares möjlighet till deltagande genom sociala medier är en fundamental del av en demokrati och menade att parlament världen över inte bör begränsa yttrandefriheten genom lagstiftning. Hon tillade dock att även journalister har ett ansvar för att upprätthålla en etisk kod genom en avvägning mellan skydd av individers privatliv och vad som är av vikt för allmänheten att känna till i ett demokratiskt samhälle.

Styrande rådet

Styrande rådet tog emot rapporter från generalsekreteraren om hur IPU bidragit till att utforma utvecklingsagendan från 2015 och framåt. Rådet fick också information om de diskussioner som förts mellan parlamentariker och FN:s generalsekreterares högnivåpanel i Monrovia under januari 2013, som uppmanar parlamentariker att ta del av de nationella regeringarnas konsultationer.

Styrande rådet fick också ta emot en rapport om IPU:s senaste arbete inom områdena stärkande av parlamenten, forskning, jämställdhet och värnandet av mänskliga rättigheter. IPU:s demokratifrämjande arbete under 2013 fokuserade på Bangladesh, Demokratiska republiken Kongo, Myanmar, Palestina och på de länder som omfattats av den arabiska våren. IPU samarbetade också med Australiens och Nya Zeelands parlament i arbetet med att utveckla ett program för att assistera parlamenten i Stillahavsöarna.

Exekutivkommittén och underkommittén för finans- och budgetfrågor

IPU:s styrelse, exekutivkommittén, med svenska ledamoten Krister Örnfjäder (S), arbetar med finans- och budgetfrågor, reform- och organisationsfrågor och lämnar rekommendationer till det styrande rådet.

En särskild hearing hölls med den syriska delegationen om den oroande situationen i landet. Kommittén försökte utröna vilka ansträngningar, om några alls, som parlamentet gjort för att få ett slut på kriget. Den syriska delegationen välkomnade idén om en IPU-mission till Syrien under de kommande månaderna och svarade på ett antal frågor från medlemmarna.

Exekutivkommittén granskade rekommendationer från dess underkommitté för finansfrågor med Krister Örnfjäder (S) som ordförande. Underkommittén hade inför mötet förberett behandlingen av de ekonomiska resultaten för 2012, den externa revisorns rapport och den allmänna ekonomiska situationen för IPU. Särskilt positivt noterades att inga ökningar skett vad gäller medlemsländernas bidrag, att de frivilliga bidragen ökat och att kostnadsbesparingar gjorts på flera olika områden.

Bilaterala möten

På svenskt initiativ hölls ett möte med Ecuadors IPU-delegation, i vilken bl.a. utrikesutskottets ordförande från Ecuadors parlament ingick. Huvudbudskapet som Anti Avsan (M) och tredje vice talman Jan Ertsborn (FP) förmedlade handlade om ett missnöje från svensk sida med att Ecuadors utrikesminister uttalat sig negativt om det svenska rättssystemet med anledning av brottsmisstankarna mot Julian Assange. IPU-delegationen från Iran initierade ett bilateralt möte med ordförande Anti Avsan (M), under vilket man uttryckte ett intresse av att förstärka de svensk-iranska relationerna.

Den svenska delegationen och studiebesök

Den svenska delegationen genomförde ett sidoprogram sammanställt i samråd med den svenska ambassaden i Colombia och det svenska honorärkonsulatet i Quito, med fokus på yttrandefrihet, flyktingfrågor och rättsväsende.

Vid sidan av riksdagens IPU-delegation deltog tredje vice talman Jan Ertsborn (FP), Heléne Petersson (S) och Olof Lavesson (M). De två sistnämnda ingick i IPU-delegationen på basis av sin specifika kompetens som ledamöter i riksdagens konstitutionsutskott respektive näringsutskott. Biträdande riksdagsdirektör Claes Mårtensson deltog vid det parallella ASGP-mötet (Association of Secretaries General of Parliaments).

Interparlamentariska unionens (IPU:s) 129:e församling i Genève, Schweiz, den 7 – 9 oktober 2013

Interparlamentariska unionens årliga höstförsamling ägde rum i Genève, Schweiz, 7 – 9 oktober. Närmare 1 200 deltagare från 129 länder diskuterade globala frågor av hög angelägenhet. De svenska ledamöterna belyste särskilt den akuta situationen för ensamkommande flyktingbarn och barn i krig med

fokus på Syrien, grannländernas flyktingläger och Palestina. De svenska ledamöterna underströk behovet av skolgång, tillgång till hälsovård och stopp för det ökande våldet mot och sexuellt utnyttjande av utsatta barn.

Särskilt brådskande resolution om kemiska vapen

Den svenska IPU-delegationen fick tillsammans med de övriga nordiska parlamenten igenom ett gemensamt förslag, som utmynnade i en resolution mot innehav, produktion, användning och spridning av kemiska vapen. IPU-delegationens ordförande Anti Avsan (M) deltog i debatten och satt även i redaktionskommittén för resolutionen. Avsan påminde bl.a. om de fruktansvärda effekterna av kemiska vapen när oskyldiga, däribland många barn, drabbades i samband med gasattackerna i Ghoutaområdet i Syrien den 21 augusti 2013 och i Halabja, Irak 1988.

Uttalande om terroristattacken i Kenya

I ett uttalande av IPU:s president Radi uttryckte IPU sin oro över terrordådet på Westgate Mall i Nairobi, Kenya. IPU uttryckte sin sympati för de drabbade och noterade med oro ökningen av terrorhandlingar som fortsätter att kräva oskyldiga civilas liv i Kenya och andra östafrikanska länder.

De permanenta kommittéerna

Under församlingen inleddes diskussionerna kring de tre huvudteman som ska hanteras under den kommande vårförsamlingen: parlamentens roll i arbetet mot en kärnvapenfri värld, en värld motståndskraftig mot risker som hänger samman med den demografiska utvecklingen och miljöpåverkan, och parlamentens roll för att skydda barns rättigheter, särskilt ensamkommande flyktingbarn, och att förhindra att barn utnyttjas i krig och konflikter.

Ulrika Karlsson (M) talade framför allt med utgångspunkt i inbördeskriget i Syrien och flyktingsituationen i Jordanien om behovet av att skydda barn i flyktingläger, att ge dem sjuk- och hälsovård och skolgång och att få ett stopp på våldtäkter och barnäktenskap. I sitt anförande framhöll Karlsson vikten av ett politiskt ansvarstagande och agerande för att hantera den humanitära krisen.

Monica Green (S) underströk i sitt anförande den akuta situationen för flyktingar i Gaza med över en miljon palestinska flyktingar. Fattigdom har lett till ökat våld, och många kvinnor och barn är offer. Green påpekade att parlamentariker världen över bör arbeta för att stärka nationella system i syfte att skydda flyktingbarn och bistå nationella myndigheter och internationella organisationer i mottagarländerna. i arbetet för att hjälpa ensamkommande flyktingbarn. Arbetet bör fokusera på att trygga deras rätt till utbildning och aktiviteter, och ser till att barnen får hjälp att söka efter sina familjer och släktingar.

De svenska ledamöterna tog även upp EU:s roll i flyktingkrisen. Medlemsländerna bör hjälpa varandra och finna ett sätt att kombinera gränsskydd med

rätten att söka asyl. Genèvekonventionen måste efterföljas. Inga barn får sättas i arrest eller i fängelseliknande förvar.

Styrande rådet

För styrande rådet presenterades den föreslagna budgeten för 2014 av Krister Örnfjäder (S), ordförande i underkommittén för finans- och budgetfrågor. Budgeten för 2014 är anpassad efter en fortsatt frysning av medlemsländernas bidrag under en tid av ekonomiska svårigheter. Summan av medlemsbidragen blir 2014 lägre än 2007 års nivå. Det noterades att FN har uppdaterat sin bidragsskala baserat på en ny bedömning av varje stats förmåga att betala och att IPU-skalan automatiskt har anpassats därefter. Styrande rådet antog med acklamation 2014 års budget. Krister Örnfjäder (S) valdes vid mötet till intern revisor för budgetåret 2014.

En stor del av den nya frivilliga finansieringen har haft fokus på att stödja utvecklingsmålen, särskilt beträffande mödrar, nyfödda och barns hälsa, och IPU:s jämställdhetsprogram. Medlemsländerna uppmanades att göra ytterligare ansträngningar för att främja mobilisering av resurser för IPU och dess verksamhet.

IPU välkomnade de nya medlemmarna Bhutan och Somalia. President Radi nämnde de framsteg Somalia har gjort för att införa en fungerande demokrati. IPU har under en tid assisterat landet med att återuppbygga och inrätta permanenta demokratiska institutioner. Bhutan valdes in som medlem för första gången.

Egyptens medlemskap drogs tillfälligt in i väntan på att ett nytt parlament väljs. Endast två möjligheter finns för att utesluta en medlem: om medlemsstaten under tre på varandra följande år inte betalat sitt bidrag eller om parlamentet upphört att existera som sådant. Den senaste utvecklingen i Egypten med upplösningen av dess parlament den 3 juli 2013 innebär att landet inte längre har ett parlament.

I beslutet uttryckte IPU sitt fulla stöd för det egyptiska folket och deras strävan för att uppnå en väl fungerande demokrati. IPU erbjöd sig att nära övervaka situationen och att ge fortsatt stöd till landets ansträngningar att bygga ett starkt och demokratiskt parlament. IPU ser fram emot att välkomna Egypten tillbaka till IPU när val till ett nytt parlament har ägt rum.

Exekutivkommittén och underkommittén för finans- och budgetfrågor

IPU:s styrelse exekutivkommittén (EK), med svenskt deltagande av Krister Örnfjäder (S), granskade utvecklingen i ett antal medlemsstater. Däribland Kanada som i en brevväxling med president Radi förklarat att man på grund av nationella budgettätstramningar har svårt att fortsätta betala medlemsbidraget på nuvarande nivå. Omfattande diskussioner mynnade ut i att den föreslagna budgeten för 2014 kunde accepteras och att den nuvarande fördelningsnyckeln som bygger på FN-skalan ska bibehållas. Underkommittén för finans- och budgetfrågor, där Krister Örnfjäder (S) är ordförande, sammanträdde den 3 oktober för att förbereda och underlätta exekutivkommitténs

behandling av den ekonomiska situationen och den föreslagna budgeten för 2014 samt situationen för frivilligfinansiering.

Styrelsen för kvinnliga parlamentariker

Styrelsen, med Ulrika Karlsson (M) som medlem, diskuterade kvinnliga parlamentarikers deltagande och bidragande till höstmötets agenda. Genom de olika geopolitiska grupperna vill man trycka på för att kvinnor ska kandidera och bli valda till olika IPU-poster. Styrelsen diskuterade strategier som syftar till att uppmuntra män att delta i diskussioner om jämställdhetsfrågor.

Efter en presentation av UNICEF beslutade styrelsen, efter Ulrika Karlssons förslag, att vid kommande vårförsamling anordna en paneldiskussion om utmaningar kring migration och ensamkommande barn och om de medel som behövs för att ge dessa barn en utbildning.

IPU:s FN-kommitté

Vid FN-kommitténs möte deltog med stor övervikt parlamentariker från utvecklingsländerna. Många lyfte i sina anföranden frågor som bl.a. handlade om parlamentens brist på återkoppling och kommunikation med FN (gäller dock inte i länder med utbyggda FN-kontor) och önskan om att kunna koordinera FN-insatser tillsammans med de nationella parlamenten. Diskussionerna synliggjorde att det finns en stor skillnad mellan givarländer och utvecklingsländer vad gäller behovet av ett närvarande och aktivt samarbete mellan de nationella parlamenten och FN. Givarländer påtalade att det är viktigt med en uppdelning mellan parlament och regering när det kommer till vem som ska påverka utrikespolitiken. Utvecklingsländerna tog upp behovet av att ha ett betydelsefullt utbyte med FN för att på så sätt få till effektivare insatser.

Den svenska delegationen och studiebesök

För att hitta politiska lösningar på flyktinkatastrofer träffade riksdagens IPU-delegation bl.a. FN-organen IOM, UNHCR, OHCHR, Unicef samt Rädda barnen. En arbetslunch hölls med Margareta Wahlström, chef för UNISDR (United Nations Office for Disaster Risk Reduction).

Biträdande riksdagsdirektör Claes Mårtensson deltog vid det parallella ASGP-mötet (Association of Secretaries General of Parliaments).

Kommittéer och arbetsgrupper

Kommittén för Mellanösternfrågor

Kommittén för Mellanösternfrågor, där Monica Green (S) sitter som medlem, höll möten vid vår- och höstförsamlingarna och antog konklusioner och rekommendationer. Kommittén fastställde på nytt att en lösning av konflikten måste nås mellan parterna själva, medan IPU:s och kommitténs roll är att underlätta en dialog som är representativ och inkluderande. Kommittén genomförde under året två resor till Israel och Palestina för att skapa förståelse

för situationen och med målsättningen att föra dialogen mellan parterna framåt. Kommittén valde Monica Green till vice ordförande.

Kommittén för parlamentarikers mänskliga rättigheter

Sedan våren 2012 sitter Ulf Nilsson (FP) i IPU:s kommitté för mänskliga rättigheter för parlamentariker. Kommittén sammanträdde under året två gånger i Genève och sedan vid de två församlingarna. Under vårförsamlingen mötte kommittén 11 officiella delegationer och undersökte 147 olika fall som gällde nuvarande eller tidigare parlamentariker, från 24 olika länder, och inlämnade 21 resolutioner för antagande till styrande rådet. Under höstmötet granskades fall med sammanlagt 148 parlamentsledamöter från 17 länder. Under fyra dagar höll kommittén utfrågningar med delegationer från Maldiverna, Turkiet, Tchad, Demokratiska republiken Kongo (DRK), Filippinerna, Malaysia och Indonesien. Kommittén beslutade att skicka delegationer till Maldiverna och Turkiet som ett led i förnyade ansträngningar att lösa fall där brott mot mänskliga rättigheter riktade mot parlamentsledamöter förekommer.

Kommittén för respekten för internationell humanitär rätt

Kommittén för respekten för internationell humanitär rätt, med Ulrika Karlsson (M) som medlem sedan hösten 2011, möttes vid de båda församlingarna. Under vårförsamlingen fick medlemmarna information av representanter från Internationella Rödakorskommittén (ICRC) och FN:s flyktigorgan (UNHCR). Kommittén fick bl. a ta del av information om den senaste utvecklingen när det gäller statslösa och tvångsförflyttade människor, samt skydd av flyktingar. Därutöver behandlades särskilt situationen i Syrien. Kommittén beslöt också att ta fram en arbetsplan för de kommande två åren och att genomföra fältbesök. Efter initiativ av Ulrika Karlsson (M) genomfördes under sommaren i en parlamentarisk fältresa till Jordanien för att samla förstahandsinformation om situationen för de syriska flyktingarna. Deltagarna i resan rapporterade om att de blivit skakade av omfattningen på den mänskliga tragedin och de enorma behov som måste tillgodoses. De betonade särskilt den svåra situationen för barn och behovet av bättre dokumentation för att skydda barn från övergrepp och exploatering samt att ge dem möjlighet till utbildning.

IPU:s parlamentariska styrgrupp för WTO-frågor

Anti Avsan (M) valdes under 2012 in som medlem i IPU:s styrgrupp för WTO-frågor. En parlamentarisk konferens om WTO-frågor anordnas av IPU och EU-parlamentet i samarbete sedan 2002. Konferensen är en sammanslutning av parlamentariker som övervakar Världshandelsorganisationen för att kunna utkräva ansvar gentemot medborgarna, övervaka förhandlingarna, inhämta information om Dohaförhandlingarna, interagera med relevanta WTO-förhandlare och experter samt utbyta information med parlamentariker från andra länder. Konferensens arbete leds av IPU:s styrgrupp där represen-

tanter från 25 nationella parlament ingår. Styrgruppen sammanträdde två gånger under året.

Övriga IPU-möten

Krister Örnfjäder (S) deltar fortsatt i styrgruppen för 12 plus (en regional grupp bestående av Europa, Kanada, Australien och Nya Zeeland). Styrgruppen förbereder och samordnar frågor inför de två årliga IPU-församlingarna och möttes i Paris den 24 – 25 februari och den 8 - 9 september.

Via underkommittén för finans- och budgetfrågor, med Krister Örnfjäder (S) som ordförande, har IPU:s medlemmar fått ökad möjlighet att fördjupa sina kunskaper och få insyn i de ekonomiska frågorna, vilket har underlättat budgetprocessen i sin helhet. Underkommittén har sammanträtt sju gånger under 2013, både fysiskt och via telefonkonferenser. Höstförsamlingen innebär Örnfjäders sista möte i kommittén.

Inom den nordiska IPU-kretsen finns ett väl fungerande samarbete inför, under och efter de två årliga församlingarna. Värdskapet för gruppens möten roterar, och under året stod den svenska delegationen värd för två förberedande möten i Stockholm 6 – 7 mars och på Sandhamn den 25 - 26 september. Under 2014 tar Norge över värdskapet.

I november deltog Anti Avsan (M), Krister Örnfjäder (S) och Monica Green (S) vid den årliga parlamentariska hearingen vid FN i New York. Årets tema handlade om framtagandet av de nya utvecklingsmålen.

Förfrågningar till riksdagen om demokratistöd till nationella parlament och internationella organisationer

IPU har sedan hösten 2012 efterfrågat tjänstemannastöd från riksdagen till ett demokratistödsprojekt i Myanmar. Projektet har inletts med assistans från andra länder och Sida och ämnar ge teknisk assistans till Myanmars parlament för att förbättra och bygga upp landets bibliotek, informationsavdelning och utredningstjänst. Diskussioner pågår om i vilken utsträckning riksdagen kan delta.

Under våren 2013 approcherade IPU:s generalsekreterare Anders B. Johnsson svenska delegationen med en förfrågan om riksdagens möjlighet att erbjuda en sekundering inom it-området till sekretariatet i Genève. För närvarande har IPU tre tjänstemän med den formen av anställning. Riksdagsförvaltningen hade under hösten inga möjligheter att tillgodose förfrågan.

Framåtblickande

Sedan den arabiska våren har IPU:s arbete i den delen av världen ökat med särskilda uppdrag i bl.a. Libyen och Egypten. Inom IPU pågår ett intensivt arbete för att göra demokratifrågor och demokratiskt styrelseskick till en del av FN:s utvecklingsmål efter 2015.

Från och med våren 2014 träder ett antal stadgeändringar i kraft vad gäller utformningen av IPU:s två årliga församlingar, de tre permanenta kommittéernas funktion och deras presidier samt kommittén för FN-frågor. Reformen innebär bl.a. att framtida vår- och höstförsamlingar kommer att sträcka sig över fyra dagar (i dag fem respektive tre) med större fokus på de permanenta kommittéernas substansfrågor och färre sidoaktiviteter. Vid sidan av arbetet med de årliga resolutionerna kommer kommittéerna att kunna beställa forskning, diskutera rapporter, granska uppföljande åtgärder, utföra fältbesök och anordna utfrågningar med FN och olika tjänstemän och experter.

12 plus länderna framförde vid höstmötet 2013 att man fr.o.m. 2015 vill se en rejäl nedskärning av IPU:s budget som i sin tur leder till en markant minskning av bidragsnivån för samtliga medlemsländer.

Vid vårförsamlingen i Genève 16 – 20 mars 2014 kommer IPU att välja en ny generalsekreterare som efterträdare till Anders B. Johnsson. Det fanns initialt 53 kandidater varav 25 procent kvinnor. Bland de sökande var 33 nationaliteter representerade. Exekutivkommittén har gjort ett urval av fem slutkandidater som ska intervjuas och presenteras vid vårförsamlingen.

För svenskt vidkommande innebar 2013 att Krister Örnfrjäders (S) plats som medlem i exekutivkommittén och kommittén för finans- och budgetfrågor löpte ut. Örnfrjäder fortsätter som medlem i styrgruppen för 12-plus-länderna och är vald till IPU:s internrevisor för 2014. Det svenska engagemanget i IPU är fortsatt starkt då samtliga svenska ledamöter är invalda och arbetar i IPU:s olika kommittéer och arbetsgrupper. Sverige ger ett fortsatt starkt stöd i form av engagemang och arbete men även ekonomiskt genom Sida som under en treårsperiod 2011 – 2013 har bidragit med ca 15 miljoner kronor. Sidas bidrag för nästkommande period är under beredning.

I linje med den strategi som riksdagsstyrelsen har antagit om riksdagens internationella kontaktverksamhet, och med den ökade globaliseringen, ämnar IPU-delegationen fortsätta att lyfta frågan om hur arbetet i riksdagens delegationer till olika interparlamentariska församlingar på bästa sätt ska integreras med riksdagens övriga verksamhet. IPU-delegationen ser fram emot att fortsatt få återrapportera och debattera om sitt arbete i riksdagens kammare. IPU-delegationen har som ambition att under mandatperioden på olika sätt arbeta aktivt med informationsspridning och att väcka debatt. Två seminarier under året planeras.

Nyligen genomförda och kommande församlingsmöten

IPU:s 128:e församling, Quito, Ecuador, 22-27 mars – april 2013

IPU:s 129:e församling, Genève, Schweiz, 7 – 9 oktober 2013

IPU:s 130:e församling, Genève, Schweiz, 16 – 20 mars 2014

IPU:s 131:a församling i Genève, Schweiz, 12 – 16 oktober 2014

IPU:s 132:a församling i Hanoi, Vietnam, 29 mars – april 2015

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.